

МУНІЦИПАЛЬНІ ГІС - ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ м.ЛЬВОВА

І.Парасюк, Е.Захарко

Департамент організаційного та інформаційного забезпечення

Львівська міська Рада народних депутатів

Дітріх Бауер, Дан Балгер

Geomatics International Inc.

Сучасні комп'ютерні технології, в першу чергу геоінформаційні системи, претендують на широке застосування при організації управління адміністративними одиницями, оскільки дозволяють налагодити облік і контроль наявних ресурсів (так звана інвентаризація даних); спрощують процедуру прийняття управлінських рішень, переводячи аналіз даних на об'єктивну основу; а також дають можливість прогнозувати різноаспектні зміни в господарстві, в тому числі надзвичайні та аварійні ситуації.

Муніципальні ГІС відіграють принципово важливу роль при модернізації адміністративної інфраструктури в нових соціально-економічних умовах, при залученні іноземних інвестицій, а також при інтеграції України в європейський та світовий економічний й інформаційний простори.

До специфічних рис муніципальних ГІС належать:

- багаторівневість існуючих задач;
- необхідність здійснення постійного моніторингу ситуації та поновлення даних;
- налагодження і максимальне спрощення процесу надходження даних заданої точності;
- встановлення механізму економічної зацікавленості постачальників і споживачів інформації в неперервності та вірогідності інформаційного потоку;
- комплексний характер аналізу даних, перехід на шабель підтримки управлінських рішень;
- регламентованість сфери діяльності муніципальних ГІС чинним

законодавством, режимом таємності, а також гарантією конфіденційності даних, що стосуються конкретних фізичних та юридичних осіб.

Оцінюючи ситуацію в Україні сьогодні необхідно підкреслити, що, незважаючи на економічні негаразди, час для запровадження муніципальних ГІС є надзвичайно сприятливим. Перш за все, перехід на ринкові відносини вимагає точних і детальних обрахунків цілої низки даних, параметрів й показників, починаючи від комунальних платежів і закінчуючи розподілом соціальних пільг. З іншого боку, існує розуміння необхідності комп'ютеризації систем муніципального управління на державному рівні, що підпирається достатньою комп'ютерною грамотністю на місцях, а також перерозподілом інтелектуального потенціалу з науково-дослідних інституцій у виробничі сфери. Можна також стверджувати, що брак фінансів обертається, для обговорюваної проблеми, позитивною стороною, оскільки лімітуються можливості окремих структур та підрозділів у створенні власних, вузько-спеціалізованих гео-інформаційних систем і приходять розуміння необхідності інтегрованого, скоординованого підходу, спільних стандартів та єдиної техніко-інформаційної основи.

Важливим також є те, що в світовій практиці принципове становлення ГІС-технологій є завершеним, і розвиток цих систем відбувається в напрямку нарощення потужностей та накопичення досвіду практичного використання. Це дає нам змогу скористатися готовими, апробованими наробками і суттєво зекономити кошти та зусилля при розгортанні відчизняних ГІС.

При організації ГІС для Львова міська адміністрація пішла шляхом розгортання проекту під егідою ЮНЕСКО із залученням міжнародних джерел фінансування. Робота виконується спільно з «Geomatics International» - відомою фірмою, яка спеціалізується у реалізації ГІС-орієнтованих розробок. Проект «Геоінформаційна система міста Львова» передбачається як сукупність часткових підпроектів, що дозволить, з одного боку, розділити окремі спеціалізовані напрямки, кожен з яких має свою термінологію, нормативні документи, цілі, задачі, вимоги до масштабу та детальності картографічних матеріалів (оцінити відмінність можна порівнюючи, наприклад, орієнтації підпроектів «Землекористування» та «Екологічна ситуація міста»), а з другого

боку - ефективно використати існуючі нароби та результати галузевих проектів, які зараз розробляються у м.Львові, а саме: «Львівська інтегрована система обробки інформації» (ЛІСОІ), «Вода-98», «Енергозбереження», «Чистота міста», «Туризм», «Транспорт», «Світова спадщина ЮНЕСКО». За пріоритетні на сьогодні визначені часткові підпроекти «Історичні пам'ятки Львова» та «Перепис населення 1999 року», перший - через своє підпорядкування програмі ЮНЕСКО, а другий - як джерело найновішої інформації про демографічну та майнову ситуації, що в сукупності з останньою (1995 року) аерозйомкою м.Львова служитиме актуальною основою муніципальної ГІС. Сам проект «Геоінформаційна система м.Львова» трактується як наступна фаза ЛІСОІ і використовує такі її основні здобутки як розгалужена комп'ютерна мережа, бази даних, диспетчерська служба, навчений персонал.

Виходячи з багатолітнього досвіду впровадження муніципальних ГІС, «Geomatics International» пропонує, розвивати Проект пофазно за наступною схемою:

(А) Попередня фаза (фінансується і виконується на даному етапі):

- * розробка і верифікація концепції та мети Проекту;
- * узгодження ролі партнерів, написання Проекту як документу;
- * пошук джерел фінансування та укладення фінансових угод;
- * базове навчання основам геоінформатики працівників адміністрації на наявному від ЛІСОІ обладнанні;
- * розробка прототипу часткового проекту «Історичні пам'ятки Львова» для апробації концепції.

(В) Розгортання ГІС міста:

- * розробка, поставка, інсталяція операційної ГІС;
- * розробка цифрової моделі території;
- * розробка і впровадження просторово-розподіленої моделі для підтримки основних функцій міської адміністрації;
- * поставка навчальної програми по внесенню даних, їх аналізу, моделюванню та оцінці ситуації, економічних розрахунків;

- * тестування і відладка системи.

(С) Поширення ГІС на всі департаменти та функціональні обов'язки:

- * підключення до ГІС всіх необхідних структур та підрозділів міськвиконкому;
- * розробка багаторівневої системи підтримки управлінських рішень;
- * встановлення довгострокового обслуговування та підтримки системи.

Прагнучи зробити Проект інтегрованим та багатогалузевим, Львівська міська адміністрація з вдячністю прийме поради, рекомендації та технічні зауваження всіх зацікавлених спеціалістів.